

İST - İşçi Sağlığı Teçhizatı San. Tic. Ltd. Şti. Genel Müdürü Serdar Türkuçar: "İş Sağlığı ve Güvenliği Konusunda Kalite Büyük Önem Taşıyor"

1979 yılından bu yana, kişisel koruyucu donanımları üretimi, ithalat ve satışını yapan İST-İşçi Sağlığı Teçhizatı San. Tic. Ltd. Şti., ürünlerinde kaliteye verdiği önem ile sektörde önemli bir yer tutuyor. Şirket Genel Müdürü Serdar Türkuçar ile, işçi sağlığı ve güvenliğinde kalitenin önemli ve ülkemizdeki sorunlar hakkında görüştük.

☞Kısaca şirketinizi tanıtarak üretimini yaptığınızı ve ithal ettiğiniz ürünler hakkında bilgi verir misiniz?

Şirketimiz, 1979 senesinde kişisel koruyucu donanımların üretimi, ithalat ve satış amacıyla kurulmuştur. Kaliteli kişisel koruyucu donanım kullanımının tüm sektörlerde yaygınlaştırılmasını kendine misyon edinen firmamız, bu amaçla, saygın yurt dışı firmaların Türkiye distribütörlüğünü yürütmüş, en gelişmiş teknolojik ürünlerini piyasaya sunmuştur. Günümüze kadar geçen süreç içerisinde kazandığı tecrübelerin ışığında geliştirdiği yeni ürünlerle çalıştığı iş kolunda, hem yurt içi hem de yurt dışı piyasasında bir yer edinen İST, bunu araştırma-geliştirme

faaliyetlerine bağlıdır. Çağımızın gerektirdiği yeniliklere, kalite ve performanslara ulaşabiliyor ve dünya pazarlarında rekabet gücümüzü koruyabiliyoruz.

Üretim bölümümüz metal ve tekstil olmak üzere iki kısımdan oluşmaktadır. Metal bölümünde emniyet duşları, emniyet göz duşları, emniyet kapları ve kompresörlü solunum sistemleri üretilir; bu ürünlerimizi piyasaya İSTEC markasıyla sürmekteyiz.

Serdar Türkuçar
İşçi Sağlığı Teçhizatı (İST) Genel Müdürü

Tekstil bölümümüzde ise esas olarak ısı ve alev dayanıklı koruyucu giysiler üretiriz. Üretim programımızda bu giysiler üç ana kategoriye ayrılır. Bunlardan birincisi; itfaiyeciler için tasarlanmıştır, piyasada FYRPRO® markasıyla bilinir. İkincisi yangına yaklaşma ve kurtarma amaçlı kullanılan alüminize giysilerdir. Bu özel giysiler FYRAL® serisi üretimlerimizi oluşturur. FYRTEX® serisi olarak bilinen ürünlerimiz ise, endüstrinin değişik kollarında işçiler tarafından kullanılan, genellikle tek katlı olan alev almaz yapıda özel kumaşlardan üretilmiş ürün kategorisidir. Bütün bu serilerde değişik modellerde, değişik performans özelliklerinde ürünler yer alır. Örneğin FYRTEX® serisi giysi kategorisinde erimiş metal sıçramalarından koruyan değişik performans seviyelerinde elbiseler olduğu gibi, elektrik arkına karşı koruyan değişik performans seviyelerinde giysiler de vardır.

İthal ürünlerimizin bir kısmını, ürettiğimiz giysilerin tamamlayıcı parçaları oluşturur. Türkiye temsilciliğini yürüttüğümüz, kalitesini ispatlamış firmalardan hava tüpü solunum aparatları, gaz maske ve filtreleri, çevre güvenliği ve işyeri güvenliği için gaz ölçüm cihazları, sabit gaz kontrol cihazları, ex-proof aydınlatma aparatları ithal ederiz. Bu ürün grupları, şirketimizde ayrı departmanlar halinde çalışır.

Üretim programımızda yer almayan piyasanın ihtiyacı olan diğer kişisel koruyucu donanımları ithal ederek hizmet vermekteyiz.

☞Sahip olduğunuz kalite belgelerinden ve yurtdışındaki faaliyetlerinizden söz eder misiniz?

Firmamız ISO 9001:2000 kalite yönetim sistemi çerçevesinde faaliyetlerini sürdürmektedir. Bu konuda sertifikaya sahibidir.

Ürettiğimiz kişisel koruyucuları, Kişisel Koruyucu Donanım Yönetmeliği'ne uygun olarak piyasaya süreriz ve sertifikalandırırız. Bu, ürünlerimizin güvenli ürün olduğu anlamına gelir. Bir başka deyişle ürünlerimiz,

kullanıcısına ve çevreye zarar vermeden, kullanım amaçları doğrultusunda, kullanıcıyı maruz kaldığı tehlikelerden, en az standartların belirlediği seviyede koruyan tasarımda üretilirler.

Ürünler, bağımsız ve akredite olmuş laboratuvarlar ve sertifikalandırma kuruluşlarınca belli bir prosedür kapsamında incelemeye tabi tutulur ve inceleme sonucunda özette bu bahsettiğim özelliklere sahip olduğu görüldüğünde ilgili Avrupa Direktifi'ne göre belgelendirilir. AT Tip inceleme sertifikası olarak belirtilen bu belgeye sahip olan ürün, CE İşareti taşımaya hak kazanır.

Örneğin bizim FYRPRO® serisi iftalyeci giysilerimiz EN 469:2005 standardı, FYRAL® serisi koruyucu giysilerimiz EN 1486 standardı, FYRTEX® serisi koruyucu giysilerimiz ise EN 531 standardı doğrultusunda testlerden geçirilmiş ve belgelendirilmişlerdir.

Ürettiğimiz ürünleri yurt dışı pazarlarda da tanıtıyoruz; Avrupa, Ortadoğu, Afrika bölgelerine ihracatımız var.

İş sağlığı ve güvenliğinin önemi hakkında neler söylemek istersiniz?

Sanayileşmeye ve teknolojik gelişmeye paralel olarak çalışanların maruz kaldıkları iş kazaları ve meslek hastalıkları riskleri de artıyor. Çalışanların mesleki hastalıklara yakalanmadan, iş yerlerinde kaza sonucu hayatlarını kaybetmeden veya sakatlanmadan mutlu bir şekilde yaşantılarını sürdürmesi ancak iş yerlerinde gerekli önlemlerin alınmasıyla mümkün olmaktadır.

İş yerlerinde iş kazalarına karşı önlemlerin alınması iş güvenliğinin konusunu, meslek hastalıklarına karşı önlemlerin alınması ise işçi sağlığının konusunu oluşturur. İş kazalarının çoğu yeterli seviyede önlemlerin alınmamasından kaynaklanır. Çalışanların eğitimsiz olması gibi etkenler de kaza ve hastalık riskini artırır. Bütün bu etkenleri bir arada düşündüğümüzde, iş güvenliği ve işçi sağlığının önemi ortaya çıkmaktadır. Önlemek her zaman daha ekonomiktir. Kaldı ki, insan hayatının değeri parayla ölçülemez.

İş sağlığı ve güvenliği alanındaki ürünlerde kalite büyük önem taşıyor. Kaliteli bir ürün için belirli kriterler var mı, bunlar nelerdir?

Çalışma ortamındaki kaza ve hastalık riskleri dikkate alınarak en uygun koruma sağlayan kişisel koruyucu donanımların (KKD) kullanılması, iş güvenliği ve işçi sağlığının temelini oluşturur. Piyasada birbirine benzeyen binlerce ürün varken kullanıcının bunların arasından en uygununu seçmesi için bir takım kalite kriterleri olmalıdır. Bu kriterler:

- KKD'nin kendisi tehlikeye yol açmama- lıdır, yaralanmalara sebebiyet verme- meli, ürettiği maddeler cilde veya organlarda hasar oluşturmamalı, aletji gibi tahrişlere vb. etkilere neden olma- malıdır.
- KKD mümkün olan en üst seviyede ko- rumaya düzeyine sahip olmalıdır. Uygun standarda uygun olarak üretilmiş olmalı, amaçlanan doğrultuda kullanırken kullanıcı kişiyi mümkün olan en üst dü- zeyde koruyacak şekilde tasarlanmış olmalıdır.
- Ergonomik olmalı, yani kullanıcıyı engel- lememe, duyu organlarında yol açabi- leceği hassasiyet kaybı en aza indirilmiş olmalı, hafif ve rahat ve dayanıklı olmalı, vücudun yapısına uygun olarak üretilmiş olmalıdır.
- KKD ile ilgili olan ve tüketici tarafından bilinmesi gereken tüm bilgiler üretici tara- fından KKD ile birlikte verilmiş olmalıdır.

Bir KKD yukarıda belirtilen kriterleri sağlıyo- rsa hem güvenli hem de güvenilir olarak değerlendirilir. Bu kriterlerin herhangi bi- risinin veya birkaçının KKD'de olmaması çalışana risk altına sokar. Yetersiz koruma sağlayan, ergonomik olmayan KKD'leri zaman zaman piyasada görmekteyiz. Sadece ucuzluğundan bu tür ürünlerin tercih edildiklerine şahit oluyoruz. Sadece bu ürünlerin satışıyla ilgili kişiler değil, bu tür KKD'leri kullanmak zorunda olan yetkililer, kullanacakları bu ürünlerin kendilerini ve çalışanlarını ölümcül tehlikelere karşı koruyacak bir donanım olacağı bilincıyla

seçici olmalı, ürünün standartlara ve yasal mevzuata uygun olarak üretilmiş olduğunu irdelemelidir. Rekabetin sadece ürün fiyatıyla değil, kalitesi ile de yapılması bu sayede mümkün olacaktır.

Sizce bu konuda Türkiye'deki yasal çerçeve yeterli mi, düzenlenmesi gereken konular var mı?

Türkiye'de iş güvenliği ile ilgili birçok olumlu gelişmeler oldu. KKD bazında konuya yaklaşırsak birçok yönetmelikler yayımlandı. Bunlardan en önemlisi Kişisel Koruyucu Donanımlar Yönetmeliği'dir. Bu yönetme- lik Avrupa'da halihazırda yürürlükte olan 89/686/EEC Kişisel Koruyucu Donanımlar Direktifi'ne paralel olarak hazırlanmıştır.

Bir önceki sorunuza yanıttımda belirttiğim kriterleri ve daha fazlası bu yönetmelik kapsamında, KKD'nin incelenmesi esna- sında bağımsız akredite kuruluşlarca aranır. Ürünün kendisi ve teknik dosyası mevzuata uygun görülürse belgelendirilir.

Bu yönetmelik çerçevesinde belgelendi- rilmemiş, yani CE İşareti taşımayan ürün- lerin üretimi, ithalatı, satılması ve kullanımı engellenmiştir.

Sektör olarak iş sağlığı ve güven- liği sektöründe yaşadığınız zorluklar nelerdir? Bu zorlukların nasıl aşılabi- leceğini düşünüyorsunuz?

Sektörümüzle ilgili Türkiye'de olumlu birçok gelişmeler yaşanmakla birlikte iş güvenliği ve işçi sağlığının maalesef boz iş kollarında öneme sahip olmadığını görüyoruz. Daha fazla kayıplar, yaralanmalar olmadan in- sanların bilinçlendirilmesi, eğitimi ve yasal mevzuat çerçevesinde ve bir süreç içeri- sinden bu sorunun aşılacağına inanıyorum. Bu konuda üreticiler olarak bizlere, bilinçli satıcılara, yasa uygulayıcılara ve iş yerl sorumlularına önemli görevler düşüyor.■